

Investering
voor de
toekomst

Jaarverslag 2023 Werkplan 2025

Voorwoord	3
Vrijwilligerscentrale	4
Ouderenwerk	6
Goed voor Elkaar	8
Jongerenwerk	9
MatchMentor	12
OuderSupport	13
Voorleesexpress	14
Dorpsondersteuning	15
Maatjes – Mooi voor Elkaar	18
AutoMaatje	19
Hulp bij Schulden en Formulieren	20
Vluchtelingenwerk	23
Leef!	25
Taal	27
Cursussen	29
Steunpunt Mantelzorg Someren	30
Maatschappelijk werk Someren	31

Investeren in Sociaal Werk betaalt zich dubbel en dwars terug

Dat is de slotsom van nieuw onderzoek in opdracht van Sociaal Werk Nederland. De kosten zijn relatief laag, maar de opbrengsten voor mensen individueel en de maatschappij als geheel zijn hoog. Of het nu gaat om het terugdringen van eenzaamheid onder ouderen, psychosociale problematiek bij jongeren, het stimuleren van beweging, het verminderen of voorkomen van schulden, integratie van vluchtelingen of het vergroten van weerbaarheid. Het onderzoek laat heel mooi zien wat de opbrengsten zijn van sociaal werk aan bijvoorbeeld vermeden zorgkosten of toegenomen arbeidsparticipatie.

Maar naast financieel rendement gaat het natuurlijk vooral over mensen! Een jongere die toch besluit zijn opleiding af te maken, een oudere die zich minder eenzaam voelt, of iemand die overzicht krijgt in zijn schulden-situatie en daardoor weer in staat is helder te kunnen denken. Dát is waarom investeren in welzijnswerk loont!

Wij zijn trots dat we hieraan ook in 2023 met een kleine 40 beroepskrachten en maar liefst 300 vrijwilligers konden bijdragen. In een tijd waarin het moeilijk is om aan vrijwilligers te komen, mochten wij in 2023 maar liefst 35 nieuwe vrijwilligers verwelkomen. Door inzet van al deze vrijwilligers zijn wij in staat om met relatief beperkte inzet van een beroepskracht heel veel uren van betekenis te zijn voor de inwoners van Asten en Someren.

Hét thema is normaliseren; eerst kijken wat je zelf of binnen je eigen omgeving kunt realiseren. Maar dit is een proces dat niet vanzelf gaat, veel mensen hebben daarbij een steuntje in de rug nodig. Onis Welzijn biedt dat als geen ander. Wij zijn er voor de meest kwetsbare mensen, werken laagdrempelig en zonder indicatie.

Iedereen ziet de toenemende vergrijzing op zich afkomen. Mede door personeelstekort in de zorg en het langer thuis blijven wonen, betekent dit dat er een groter beroep gedaan wordt op mantelzorgers, vrijwilligers en het sociale netwerk om mensen heen. Wij bieden diensten en activiteiten ter ondersteuning om de toenemende druk in de toekomst zoveel mogelijk te verlichten.

In 2023 liep de schuldenproblematiek verder op, o.a. door hogere inflatie en energiekosten. Door tijdig hierbij te ondersteunen, zijn mensen in staat weer adem te halen en hun leven op te pakken. Bij het onderdeel Schulddienstverlening vindt u hiervan een sprekend voorbeeld uit de praktijk.

Zonder alle onderdelen apart te benoemen in dit voorwoord, kunnen we voor al onze werkzaamheden wel zeggen dat inzet aan de voorkant op preventie, ondersteuning, integratie, bewegen en deelname aan de maatschappij bijdraagt aan een prettigere samenleving. Welzijnswerk is geen kostenpost, maar een investering in de toekomst van Asten en Someren!

Veel leesplezier,

Irma van Goch
Directeur Bestuurder Onis Welzijn

“Het antwoord voor de toekomst ligt steeds meer bij welzijn en preventie.”

“Welzijnswerk is een investering voor de toekomst.”

De vrijwilligerscentrale is er voor alle organisaties en instellingen in Asten en Someren die met vrijwilligers werken. Zij kunnen terecht voor informatie en advies en ontvangen de nieuwsbrief. Daarnaast kunnen mensen die graag vrijwilligerswerk willen gaan doen maar nog niet zo goed weten wat ze willen, een gesprek krijgen met de coördinator of kijken op onze vacaturebank.

Informatie en advies

Voor letterlijk alle vragen rondom vrijwilligerswerk kan men terecht bij de vrijwilligerscentrale. Denk aan vragen over de vrijwilligersverzekering, beleidsmatige vragen of het opzetten van nieuwe activiteiten. Ook ondersteuning bij het vinden en binden van vrijwilligers is actueler dan ooit. We zien een trend dat meer mensen dan voorheen kortere vrijwilligersklussen willen. Vaak omdat ze al een werkzaam leven achter de rug hebben en flexibel met hun tijd willen omgaan. De vrijwilligerscentrale helpt bij het anders kijken naar leden en organisatie.

De veelzijdigheid en cijfers van de vrijwilligerscentrale

- 6 nieuwsbrieven naar 420 leden van verenigingen en instellingen
- 97 vragen beantwoord via mail en telefoon
- 42 mensen bemiddeld naar vrijwilligerswerk
- Repair Café: 10 bijeenkomsten met in totaal 147 bezoekers
- Digitaal Kompas: wekelijks met in totaal 165 bezoekers
- Vernieuwde vacaturebank medio 2023: 59 nieuwe accounts en 45 vacatures geplaatst. De eerste maanden waren een testfase, daarom zijn er nu geen cijfers over de hoeveelheid matches die dat tot eind 2023 heeft opgeleverd
- Maatschappelijke stage: 6 leerlingen ondersteund bij het vinden van een plek
- Vrijwilligersmarkt: 1 keer in Asten en 1 keer in Someren met in totaal 44 aanwezige organisaties en 180 bezoekers
- NL Doet: 27 deelnemende organisaties, allen bezocht door de Vrijwilligerscentrale of dorpsondersteuners
- Klimop rookvrij: i.s.m. GGD en gemeente traject ingezet, met als resultaat dat Korfbalvereniging Klimop de 1e rookvrije vereniging van Asten is geworden
- Op de Dag van de vrijwilliger, jaarlijks op 7 december, is de Kanjerkrant uitgebracht. Hierin hebben we laten zien hoe waardevol vrijwilligers zijn voor de leefbaarheid in beide gemeenten. De waardering voor vrijwilligers is hierin ook duidelijk uitgesproken door beide colleges
- Verenigingsonderzoek onder verenigingen in Asten en Someren

Project Energiearmoede

Gestart in augustus 2023 onder coördinatie van de Vrijwilligerscentrale. Vanuit het rijk zijn middelen beschikbaar gesteld met als doel de energierekening van huishoudens met een laag inkomen, een hoge energierekening en een slecht geïsoleerde woning naar beneden te brengen. Dit door het aanbrengen van kleine energiebesparende maatregelen en bespaaradvies. Hiertoe is een aparte klussendienst opgezet. De vrijwilligers kregen vooraf een korte opleiding door het 'Energiehuis Slim wonen'. 6 vrijwilligers zijn bij 112 huishoudens langs geweest.

“Het mooiste van mijn vrijwilligerswerk is dat ik hier vrienden voor het leven heb gemaakt.”

Ruud Slaats, Voorzitter Jong Nederland Asten

Werkplan 2025

Uit het verenigingsonderzoek zijn drie knelpunten naar voren gekomen waarop actief acties zullen worden uitgezet:

- Het tekort aan en werven van vrijwilligers
- Netwerken en samenwerken met andere organisaties
- Fondsenwerving

De inzet en diensten van het ouderenwerk zijn erop gericht dat ouderen zolang mogelijk thuis kunnen blijven wonen. Als iemand ouder en kwetsbaarder wordt, dragen ondersteunende diensten als personenalarmering, maaltijden, klussendienst, een maatje en AutoMaatje er heel concreet aan bij dat iemand daadwerkelijk langer in zijn of haar eigen huis kan blijven wonen. Ook zijn onze ouderenconsulenten, samen met de dorpsondersteuners, een soort 'sociale kaart'. Zij zijn op de hoogte van ontmoetingsgroepen, dagbesteding, activiteiten, eetpunten en kunnen ouderen voorzien van informatie en advies om de weg te vinden in de wereld van welzijn en zorg.

De interventie van de ouderenconsulenten is altijd gericht op twee kanten. Enerzijds kijken welke diensten ingezet moeten worden om te zorgen dat de oudere langer thuis kan blijven wonen. Anderzijds gericht op normaliseren: wat kun je zelf en wat is of kan er vanuit je omgeving. Het project Goed voor Elkaar sluit hier naadloos op aan; hoe ziet jouw sociale netwerk eruit als je ouder wordt.

In Someren heeft de ouderenconsulent veel contact met de dorpsondersteuners, het Steunpunt Mantelzorg en (Auto)Maatje, in Asten zijn zij onderdeel van het Sociaal Team Asten en bemensen hier het voorportaal en het spreekuur. Bij alle vragen wordt zo éérst gekeken of er voorliggende voorzieningen mogelijk zijn, zonder indicatie, zoals bovengenoemde diensten van Onis Welzijn of andere algemene voorzieningen.

Cijfers

In 2023 zijn **172 huisbezoeken afgelegd**.
151 klanten alarmering, maaltijden en/of klussendienst.

Werkplan 2025

Normaliseren is steeds meer een thema tijdens de huisbezoeken. Binnen de toenemende vergrijzing zullen we nóg nadrukkelijker moeten kijken wat iemand zelf kan, eventueel met hulp van zijn of haar sociale netwerk.

Het zal vaker nodig zijn om samen met de oudere het netwerk in beeld te brengen, mensen helpen hierover na te denken. Een aantal van deze huisbezoeken vloeit voort uit de verdiepingsslag die we maken met Goed voor Elkaar.

Het ouderenwerk ziet een meerwaarde in 'het tweede gesprek'. Hoe gaat het, een jaar later, met de klanten die vanuit een kwetsbare situatie bij ons zijn binnengekomen.

Alarmering

De ouderenconsulenten adviseren ouderen over diverse vormen van alarmering, zowel voor in en rondom huis als mobiele mogelijkheden voor diegenen die nog op pad kunnen. Een geruststelling voor ouderen én hun mantelzorgers. Alarmering is geen doel op zich, maar een middel om achter de voordeur te komen. We leggen altijd een huisbezoek af. Als iemand alarmering nodig heeft, is er vaak een nieuwe en meer kwetsbare situatie ontstaan. Het gesprek zal daarom altijd breder worden ingestoken op het terrein van wonen, welzijn en zorg, om te horen wat er nog meer nodig is.

Maaltijden

Onze ouderenconsulenten geven tijdens een huisbezoek voorlichting over diverse mogelijkheden. Evenals bij alarmering gaat het hier om een breder doel. Er gebeurt iets in iemands leven waardoor koken niet meer (helemaal) lukt. We kijken breed naar wat er nodig is om iemand zo lang mogelijk thuis te laten wonen.

*“Ge wordt nergens
zô goe geholpen
as hier.”*

Klussendienst

De klussendienst is er voor kleine klusjes in huis. Klusjes die te klein zijn om een bedrijf voor in te schakelen en wanneer mensen geen eigen netwerk hebben wat dit kan oplossen. De klussen worden uitgevoerd door vrijwilligers.

Goed voor Elkaar bestaat zowel in Asten als Someren uit een projectgroep van betrokken vrijwilligers en een beroepskracht van Onis Welzijn. De doelstelling van Goed voor Elkaar is het vergroten van de zelfredzaamheid van senioren. Hen voorbereiden op datgene wat hen bij het ouder worden te wachten staat: langer thuis blijven wonen, de realiteit van dubbele vergrijzing en professionele hulp die minder vanzelfsprekend wordt. Goed voor Elkaar creëert bewustwording, informeert, zet aan tot actie en verwijst mensen met een prangende hulpvraag door.

Hiertoe worden algemene bijeenkomsten voor 70+ers georganiseerd. Zij ontvangen een brief en ruim 11% van de mensen woont een bijeenkomst bij. Tijdens deze bijeenkomsten wordt de netwerkkaart besproken. Wie heb ik voor welke ondersteuning om me heen als ik ouder word? En als dat weinig mensen zijn, hoe kan ik me daar dan op voorbereiden?

Huisbezoeken, belrondes en signalen

Het project Goed voor Elkaar loopt inmiddels in Asten en Someren en heeft in beide gemeenten een vliegende start gemaakt. In Someren is was de kick-off op 1 februari 2023 en wordt intensief samengewerkt met seniorenverenigingen, Lierop Leeft en de gemeente. In Asten is al gestart in 2022. In totaal vonden 9 dorpsbijeenkomsten plaats met 440 deelnemers.

35 mensen gaven aan na de bijeenkomst van Goed voor Elkaar graag nog gebeld te willen worden en bij 33 mensen is een huisbezoek afgelegd. De signalen die hieruit voortkomen, worden doorgezet naar o.a. de dorpsondersteuner. We signaleren vraagverlegenheid, eenzaamheid, maar ook bereidheid tot wederkerigheid; als je hulp biedt, is het tegelijkertijd makkelijker om te vragen. Door deze thema's te bespreken en concrete handvatten te bieden, wordt al veel winst behaald.

Cijfers

440 mensen bezochten de bijeenkomsten van Goed voor Elkaar. Dit waren er 45 bij de kick off en 350 tijdens de bijeenkomsten in Someren en 45 in Asten tijdens 2 bijeenkomsten.

Werkplan 2025

Nieuwe bijeenkomsten voor 70+ers organiseren en actie inzetten op signalen die daaruit voortvloeien. Invulling geven aan het signaal dat de diensten van Onis Welzijn nog niet bij alle 70+ers goed bekend zijn; het is een gegeven dat je pas naar iets op zoek gaat als je het nodig hebt. Door voorlichting tijdens ledenbijeenkomsten van seniorenverenigingen en via mediakanalen brengen we ons aanbod actiever onder de aandacht. Verdieping van Goed voor Elkaar, in goed overleg met beide gemeenten over de kaders en de vorm waarin dit gegoten wordt.

Onze jongerenwerkers zijn waar de jongeren zijn: op straat, op school en bij activiteiten. Op deze manier zijn zij laagdrempelig te benaderen en zijn zo in staat een vertrouwensband op te bouwen met de jongere, dát is waar de kracht zit.

Sinds maart 2023 is het jongeren centrum HeadQuarters gevestigd in het nieuwe gemeenschapshuis 't Kwartier in Asten. Jongeren uit zowel Asten als Someren weten de weg inmiddels goed te vinden. De doelgroep is jongeren tussen 10 en 23 jaar.

Jongerenwerk op straat

In het voorjaar en in de zomer maken de jongerenwerkers 1 tot 3 keer per week een ronde op straat. De jongerenwerkers gaan dan langs de (bekende) hangplekken om daar in gesprek te gaan met jongeren, over wat hen bezighoudt en hoe het met ze gaat. Ook spreken zij jongeren aan op gedrag en stimuleren hen een positieve bijdrage te leveren aan de maatschappij. Wanneer nodig verwijzen zij jongeren intern binnen Onis

Welzijn of extern naar personen of organisaties binnen hun netwerk. Zij zijn ook aanwezig op plekken waar jeugdoverlast gemeld wordt en proberen dit zo snel mogelijk te stoppen. Dit doen zij waar nodig met netwerkpartners. Meldingen van overlast kunnen binnen komen via netwerkpartners of via buurtbewoners die overlast ervaren. Ook zijn onze jongerenwerkers regelmatig aanwezig tijdens evenementen.

Preventie

Op basisscholen en voortgezet onderwijs wordt voorlichting gegeven over thema's die op dat moment actueel zijn. Onze jongerenwerkers zagen een groei van gossip- en expose-accounts en online pesten. Ook werd aan ruim 130 leerlingen van het Varendonck de Schuldenescapekoffer gegeven. Deze is opgezet i.s.m. Schulddienstverlening van Onis Welzijn

Een vertrouwensband opbouwen met jongeren, dát is de kracht van jongerenwerk.

Activiteiten

De activiteiten die het jongerenwerk organiseert zijn nooit een doel op zich, maar een middel om jongeren te bereiken en hen te helpen hun eigen identiteit en plek in de wereld te vinden.

- **Open inloop (groepen 7/8, 15-, 15+, algemeen):** alle middagen en twee avonden per week is er een open inloop in het jongeren centrum HeadQuarters. Jongeren kunnen hier een praatje, muziek of huiswerk maken, poolen of gamen, of gewoon samenzijn. Zo leren ze elkaar en de jongerenwerkers goed kennen. Meer dan 90 jongeren per week maken hiervan gebruik.
- **Zaalvoetbal (18+ en 18-):** wekelijkse activiteit, 8 tot 25 jongeren per keer.
- **Boxz:** wekelijks leren jongeren technieken uit verschillende verdedigingssporten. Zo werken zij aan hun fysieke en mentale weerbaarheid, grenzen stellen, doorzettingsvermogen en samenwerking. 10 tot 20 jongeren per keer.
- **Oppascursus:** deze geven we i.s.m. de GGD, Zorgboog en ZoSomeren. Hier leren jongeren positief omgaan met kleine kinderen en hun ouders. Tips en uitleg over troosten, veiligheid, spelen, eten, verschonen, bedtijd en wat te doen als kinderen niet luisteren. Gemiddeld 10 deelnemers.
- **Girls Only:** voor meiden vanaf 10 jaar, 10 tot 25 meiden per keer. Gezellig kokkerellen, sporten of knutselen. Hierdoor vinden de meiden een vertrouwde plek waar ze gehoord en gezien worden.
- **Changez:** een training voor jongeren die de overstap naar de middelbare school moeilijk vinden. Denk aan omgaan met groepsdruk, huiswerk maken, zelfvertrouwen of genotmiddelen. 17 jongeren namen deel.
- **Muziekstudio:** op maandagavond, donderdagmiddag en tijdens de open inloop. Hier kunnen jongeren samen muziek maken of muziek opnemen.

Begeleiding

Regelmatig worden jongeren met extra vragen of meer extreem gedrag een aantal keren individueel begeleid. Ze krijgen ondersteuning bij praktische of emotionele vragen. Ze worden doorgeleid naar de collectieve activiteiten. Verwijzingen krijgen we

van Gezins- en Jongerencoaches, ouders zelf, scholen of de POH GGZ Jeugd. Voor een deel van deze jongeren is deze ondersteuning in plaats van, of naast geïndiceerde zorg.

Cijfers

- 115 jongeren zijn extra goed in beeld bij onze jongerenwerkers
- 90 jongeren per week maken gebruik van de Open Inloop

“De jongerenwerkers hebben voor onze jeugd echt een voorbeeldfunctie.”

Aldus een Somerense basisschool.

Werkplan 2025

Voorlichting, preventie en trainingen blijven plaatsvinden in goede afstemming met netwerkpartners als scholen, onze eigen dienst MatchMentor, GGD, LEV en politie/handhaving. Hierin worden trends meegenomen, zoals merkkleding en vpen en de illegale handel daarin. Naast scholen en het Jongeren centrum, blijven ook de straat en sociale media vindplekken voor onze jongerenwerkers. Het streven is om te kunnen voldoen aan de toegenomen vraag van Gezins- en Jongerencoaches. Er blijft extra aandacht voor het thema ‘jongeren en schulden’ door inzet van de Schuldenescapekoffer bij voorlichting op het Varendonck College. Er is voorbereiding getroffen in 2023 voor lessen in het kader van de week van het geld.

Bij MatchMentor worden jongeren tussen de 10 en 23 jaar gekoppeld aan een vrijwilliger. De vragen van een jongere kunnen liggen op het terrein van thuis, vrije tijd en school. Lerende plannen, meer zelfvertrouwen krijgen, beter contact met vrienden of ouders kunnen maken, omgaan met angsten en depressieve gevoelens, of gewoon een luisterend oor. Het traject om de doelstelling te bereiken duurt maximaal een jaar.

Vragen

Bij MatchMentor zijn 19 vragen binnengekomen, waarbij het merendeel van de vragen kwam van Gezins- en Jongerencoaches en ouders. Daarnaast via huisarts, autismebegeleiding, ROC Ter AA, ORO en het Jongerenwerk.

Afgelopen jaar kwamen er ook enkele vragen binnen die bij de intake té complex bleken. Wellicht dat dit ontstaat door wachtlijsten elders of een verkeerde doorverwijzing. Wij maken steeds een goede afweging of we de vraag kunnen oppakken met inzet van een vrijwilliger en wekken geen verwachtingen die we niet kunnen waarmaken. Er is goed contact met netwerkpartners om te kunnen schakelen wanneer dat nodig is.

Van de afgesloten matches heeft 66% ook echt het doel behaald. Soms stopt een traject voortijdig, bijvoorbeeld omdat de jongere zelf toch niet voldoende motivatie heeft, hetgeen wel een voorwaarde is om te slagen.

“Elke week na de MatchMentor-begeleiding mag ik mee eten met het gezin. Er is echt een band ontstaan.”

Vrijwilliger Paul

Vrijwilligers

Ook mocht MatchMentor 5 nieuwe vrijwilligers en 1 stagiaire verwelkomen, wat het totaal op 18 brengt. Dit geeft steeds voldoende slagkracht om een zo goed mogelijke match tot stand te brengen. En dáár zit de kracht: **een hulpverlener kies je niet, een MatchMentor wel.**

Een MatchMentor kan écht verschil maken in het leven van een jongere. Elke MatchMentor werkt onder begeleiding van de beroepskracht, volgt een training en brengt natuurlijk zijn/haar eigen persoonlijkheid en levenservaring mee.

Werkplan 2025

We gaan een interne training MatchMentor opzetten. Deze is voor zowel nieuwe als bestaande vrijwilligers. Het voordeel hiervan is, dat we zo onze vrijwilligers beter leren kennen. Ook wordt intervisie aangeboden, waarbij vrijwilligers kunnen leren van elkaar. Er wordt extra inzet gepleegd op het werven van vrijwilligers. Zij blijven hard nodig om de juiste match te kunnen maken.

OuderSupport is voortgevloeid uit MatchMentor, omdat we zagen dat het ‘probleem’ lang niet altijd bij de kinderen lag. Kinderen opvoeden en een gezin draaiend houden is niet altijd vanzelfsprekend.

Is je kind langdurig ziek, heb je zelf extra zorg nodig, ondervind je weinig ondersteuning van familie of vrienden, ben je onzeker of heb je opvoedvragen, dan kan een vrijwilliger van OuderSupport een steuntje in de rug bieden en het verschil maken. Er kwamen 9 vragen binnen. Daarnaast is veel gestuurd op het collectief, deelname aan de speelochtend en netwerkversterking. Hiermee zijn, naast matches, mooie resultaten bereikt.

Speelochtend

In 2023 is naast Someren ook in Asten een speelochtend opgezet. Wisselend nemen 17 gezinnen hieraan deel. Ouders en kinderen kunnen zo laagdrempelig met elkaar in contact komen.

Werkplan 2025

Zoveel mogelijk normaliseren; bewust meer inzetten op netwerkversterking door toeleiding naar speelochtenden en andere gezamenlijke activiteiten.

“Ik zie moeders nu ook tussen de speelochtenden door, we gaan dan samen naar een speeltuintje.”

Deelnemster Ilse

Vrijwilligers van de VoorleesExpress komen elke week een uur in een gezin, 20 weken lang. Met kinderen én ouders gaan zij aan de slag met taal.

Voor de kinderen is taal leuker als je het beter begrijpt. Bijna 15% van de jongeren heeft een taalachterstand. Hoe ouder een kind is, hoe lastiger het is om een taalachterstand in te halen. Daarom is taal stimuleren bij jonge kinderen zo belangrijk. Vooral bij kinderen die dat niet vanzelfsprekend van huis uit meekrijgen.

Cijfers

Er zijn **23 koppelingen** gemaakt, waarvan er inmiddels 10 goed zijn afgerond en 13 nog doorlopen in 2024. De VoorleesExpress kan rekenen op de steun van 21 opgeleide vrijwilligers; zij volgen voorafgaand een training. Een goede klik tussen vrijwilliger en gezin is een voorwaarde.

Werkplan 2025

Naast de koppeling tussen gezin en vrijwilliger zetten we extra in op versterken van het eigen sociale netwerk. Dit door ouders toe te leiden naar de speelochtenden van OuderSupport van Onis Welzijn en andere gezamenlijke activiteiten. Hierdoor wordt de eigen regie sterker en wordt 'spelend' geleerd. Ook dit is normaliseren. Daarnaast wordt 2x per jaar een gezamenlijke (taal)activiteit georganiseerd, waarbij de gezinnen elkaar kunnen ontmoeten.

*Op jonge leeftijd
(voor)lezen en
taal stimuleren
helpt kinderen bij
hun prestaties op
school.*

Dorpsondersteuners denken mee bij vragen en helpen zoeken naar de juiste oplossing of ondersteuning. De dorpsondersteuner gaat af op signalen, wijst de juiste weg, collectiviert en organiseert activiteiten en laat dan weer los zodra dat kan. We hebben dorpsondersteuners in Asten, Heusden, Ommel, Someren, Someren-Eind en Someren-Heide. Je ziet in elke kern andere accenten en de dorpsondersteuner speelt hierop in. Maar zeker is dat zij in elke kern weten wat er speelt en een zeer breed netwerk hebben van mensen en organisaties. Denk aan WMO, GGD, huisartsen, politie, BOA, woningbouwverenigingen, (buurt)verenigingen, MEE, LEV, ORO, scholen, dorpssteunpunten en -raden, gemeenschapshuizen, KBO's, Zorgboog, Savant, Buurtzorg en uiteraard alle collega's van Onis Welzijn.

Individuele ondersteuning

Een dorpsondersteuner gaat af op signalen of krijgt vragen van mensen rechtstreeks. Een dorpsondersteuner wordt ervaren als laagdrempelig. Hij/zij zal altijd luisteren en kijken hoe een persoon het beste geholpen kan worden, soms betekent dit letterlijk ergens een drempel mee over stappen.

Ongeveer een kwart van de vragen gaat over eenzaamheid, een kwart over sociaal contact en meedoen, een kwart over langer zelfstandig thuis kunnen blijven wonen en een kwart overig. Het grootste deel van de vragers is 65+.

Collectieve activiteiten

Een dorpsondersteuner bundelt signalen en speelt hierop in. Door collectivering van de vragen ontstaat ontmoeting, vermindering van eenzaamheid en een breder netwerk.

Een prachtig voorbeeld daarvan is de training 'Samen opbloeien in Asten'. Na afloop blijven de deelnemers elkaar opzoeken om samen koffie te drinken, eten of wandelen, ze hebben écht een positiever zelfbeeld en ruim de helft heeft zich aangesloten bij een activiteit of doet vrijwilligerswerk.

*Dorpsondersteuners
zijn de oren en ogen
in een dorp.*

Dorpsondersteuners kijken altijd eerst wat mogelijk is in het voorliggend veld of in het eigen netwerk van mensen. Hiermee wordt meer dan eens de route naar zwaardere, duurdere en geïndiceerde zorg of voorzieningen voorkomen. In totaal hebben 436 mensen die nog niet eerder in beeld waren een beroep gedaan op de dorpsondersteuners. 75% van de trajecten is kortdurend. Intensievere inzet zien we met name bij mensen die nauwelijks een eigen netwerk hebben en overal tussen de wal en het schip lijken te vallen.

Ook zijn er inmiddels 5 gespreksgroepen “Wereldse zaken” in Asten en Someren. Mensen op leeftijd missen soms leeftijdsgenoten waarmee ze in gesprek kunnen over maatschappelijke thema’s als klimaat of de oorlog in Oekraïne. Wij noemen dit wel eens ‘intellectuele eenzaamheid’ en deze groepen voorzien duidelijk in een behoefte.

Overige activiteiten

- Diverse ontmoetingsgroepen en koffie-uurtjes in Asten en Someren
- Wandelgroepen
- Bijeenkomsten over relevante thema’s in buurt of wijk zoals Paddestoelenwijk en Deken van Pelthof, met als resultaat aansluiting op buurtpreventie apps, kleine aanpassingen in de wijk en een buurtactiviteit
- Koran voorlezen: inwoner uit Asten geholpen dit op te zetten
- Duofiets: samen met dorpssteunpunt Heusden
- Ontmoetingsactiviteit ‘Poëzie-album’ in Ommel
- Bijeenkomsten ‘Senioren en veiligheid’
- Betrokken bij aftrap lokale agenda inclusie
- Betrokken bij ‘Dementievriendelijk Someren’
- Ondersteunen vrijwilligersinitiatief ‘Brunchcafé’ in De Einder
- ‘Witte voetjes project’ i.s.m. politie, boa, buurtvereniging en dorpsraad Someren-Eind
- Meedenken in oplossingen bij wegvallen buurtsuper Someren-Eind
- Betrokken bij 10-jarig bestaan SHop en speeltuin Herdersveld in Someren-Heide
- Meedenken met scholen hoe ouderen te betrekken
- Meedenken over avond voor aanstaande ouders, i.s.m. verloskundige en jeugdverpleegkundige

Cijfers

- 436 individuele vragen.
- Daarnaast namen 350 mensen deel aan collectieve activiteiten.

Werkplan 2025

Vaste taken voor alle dorpsondersteuners blijven individuele vragen oppakken, doorverwijzen, collectiveren en loslaten wanneer dat kan. Vaak worden onze dorpsondersteuners betrokken bij nieuwe activiteiten of ontwikkelingen: meedenken, inwoners betrekken, verbindingen leggen, organiseren.

In de diverse dorpen liggen verschillende accenten. In Asten ligt een aantal plannen: ondersteuning bij ontmoetingsgroepen voor mensen met een licht verstandelijke beperking of psychische kwetsbaarheid, platform oprichten voor mensen met financiële krapte, initiatieven tot buurtverbinding in de Sterrenwijk, het Loverveld en (wat nu nog heet) Deken van Pelthof, vrijwilligerswerk met dieren i.s.m. maatjesproject, voorzetten ‘Samen opbloeien in Asten’, versterken samenwerking sociaal domein; hulpverleners in dezelfde taal, waarbij gefocust wordt op mogelijkheden i.p.v. problematiek.

In Someren wordt onderzocht of er behoefte is aan speciale activiteiten voor mensen met parkinson(isme), deze groep is groeiende en zoekende. Activiteit opzetten voor de zondag, wat mensen vaak ervaren als een lange, lege dag. Door langere wachtlijsten in de zorg, langer thuis blijven wonen en toenemende druk op mantelzorgers bereidt dorpsondersteuning in alle kernen zich voor op complexere casuïstiek en hogere werkdruk.

“Door mijn deelname aan ‘Opbloeien in Asten’ heb ik geleerd om dingen meer te accepteren. Dat geeft me veel rust en ik voel me beter dan ooit!”

Martin

Bij het Maatjesproject wordt een-op-een een vrijwilliger 'gekoppeld' aan een hulpvrager. De vragen kunnen gaan over hulp bij boodschappen of thuisadministratie, eenzaamheid, erop uit kunnen of het ontlasten van een mantelzorg, zodat die even lucht krijgt. Juist de ultieme klik tussen hulpvrager en vrijwilliger is bepalend én kan wonderen verrichten. Hieraan wordt dan ook veel aandacht besteed door de beroepskracht. **80 vrijwilligers zorgden in 2023 voor maar liefst 10.000 uur aan ondersteuning.**

Cijfers

- **50 nieuwe maatjeskoppels.** Bijna de helft hiervan heeft te maken met eenzaamheid of sociale activering.
- Opvallend is 22 % vraag naar administratieve ondersteuning. Dit is een gevolg van de ouder wordende medemens. Men overziet het niet meer, kan niet overweg met de digitale wereld of raakt slechtziend. Ook komen er administratieve vragen via Hulp bij Formulieren: als iemand daar wekelijks veel tijd in beslag neemt, is een vast maatje soms een oplossing.
- Voor 33 vragen is een andere oplossing gevonden, bijv. binnen het eigen netwerk of doorverwijzing. Het maatjesproject heeft duidelijke kaders, dus soms is een vraag echt niet passend.
- 39 % van de vragen kwam binnen via dorpsondersteuners, 27 % via thuiszorgorganisaties, 12 % via mensen zelf of hun familie en 20 % via o.a. huisartsen, WMO, SWZ, RAC, ORO, LEV.
- **13 nieuwe vrijwilligers**

Werkplan 2025

Meer richten op verbinding met en tussen vrijwilligers, door bijeenkomsten te organiseren waarin kennis en ervaringen kunnen worden uitgewisseld, 3 maal per jaar een nieuwsbrief en de opzet van een whatsapp-groep van vrijwilligers. Zo worden de lijntjes nog korter, werkt de vrijwilliger minder solistisch en is het effectiever voor de beroepskracht. Een nieuw idee is 'flexmaatje': flexibel inzetbare vrijwilligers bij wat kortere vragen. Dit past ook in de huidige tijd, waarin vrijwilligers zich minder vaak voor langere tijd willen binden.

"Ik ben zó blij dat dit maatje op mijn pad is gekomen, ik kijk er elke week naar uit."

Deelneemster Ria

Bij AutoMaatje vervoeren vrijwilligers minder mobiele plaatsgenoten naar hun bestemming. Iets 'eenvoudigs' als vervoer betekent simpelweg minder eenzaamheid, meer activering, meer zelf je zaken kunnen regelen, meer sociaal contact. Dat er een enorme behoefte is aan deze fijne en laagdrempelige vorm van vervoer, dat laten de cijfers zien.

Trots

Per gemeente is gemiddeld 6% van de inwoners minder mobiel, van deze doelgroep vervoeren wij in Asten en Someren 63%. Daarmee staan we in het landelijke overzicht van ANWB AutoMaatje op

de 2e plek. AutoMaatje Asten-Someren vierde in november haar 5 jarige bestaan en de 20.000e rit is in zicht.

Cijfers

Er werden maar liefst **6.469 ritten gereden door 79 vrijwillige chauffeurs.** Daarnaast kunnen we met de inzet van 9 planners en 2 intakers gerust spreken van 'Team AutoMaatje'.

Van dit team is:

- 2/3 deel man - 1/3 deel vrouw
- 2/3 deel boven de 67 jaar - 1/3 deel onder de 67 jaar
- de oudste chauffeur geboren in 1937 - de jongste in 1996

Werkplan 2025

Met het toenemende aantal ritten merken we dat het ook meer tijd kost om dit goed te coördineren. Er zijn meer vrijwillige planners nodig om chauffeurs te kunnen matchen, maar ook om 'last-minute' wijzigingen goed te kunnen managen.

"Je voelt je af en toe net zo'n 'Joris taxi', waarbij je een klein inkijkje krijgt in de levens van verschillende mensen."

Chauffeur Marc

Hulp bij Schulden en Formulieren

Schulddienstverlening is er voor mensen die al schulden hebben en om te voorkomen dat mensen (verder) in de schulden raken. Er wordt steeds meer gedaan aan preventie en vindbaarheid, ook richting jeugd. Ook de sinds 2021 verplichte vroegsignalering is helpend om te zorgen dat beginnende schulden niet verder oplopen.

Maatschappelijke ontwikkelingen zoals de gestegen energiekosten en daling van de koopkracht hebben ook in 2023 als gevolg gehad dat een veel grotere groep dan voorheen moeite heeft met rondkomen. Omdat hier veel over gesproken wordt, werkt dit drempelverlagend; er gaat als het ware een klein stukje schaamte af.

Schulddienstverlening

De druk op Schulddienstverlening neemt al jaren onverminderd toe. Naast beroepskrachten kan het team Schulddienstverlening rekenen op zeven zeer deskundige vrijwilligers. Deze zijn hard nodig.

In 2023 waren er **270 trajecten, een stijging van 26%** t.o.v. het jaar daarvoor. Er zijn 173 lopende trajecten afgerond. De ondersteuning vanuit Schulddienstverlening varieert van 'lichte' tot 'zware' financiële problematiek. Er wordt hulp geboden op maat. We helpen naar een stabiele en rustige situatie toe. Zo wordt er bijvoorbeeld bij budget coaching samen met de klant gekeken naar inzicht in het inkomsten- en uitgavenpatroon, beschikbare inkomensvoorzieningen en/of

besparingen. Budgetbeheer gaat een stapje verder. Hierbij zorgen we ervoor dat vanuit het beschikbare inkomen van de klant alle vaste lasten en eventuele betalingsregelingen op tijd worden betaald. Ook worden reserveringen gedaan voor verwachte toekomstige kosten, zoals eigen risico zorgverzekering of afrekening energie. **Het is een gunstige ontwikkeling dat meer mensen met een lager schuldenpakket hulp weten te vinden. Dit heeft er mede in geresulteerd dat er in 2023 50% minder MSNP's zijn gestart ten opzichte van 2022.** Deze worden alleen gestart bij zeer problematische schulden. Dit zijn slechts kale cijfers, maar de maatschappelijke impact en stressreductie voor de klant zijn enorm.

Vroegsignalering

Woningbouwverenigingen, zorgverzekeringen, nutsbedrijven en particuliere verhuurders zijn sinds 2021 verplicht signalen van betalingsachterstand te melden. In 2023 hebben we **785 meldingen via vroegsignalering** binnengekregen, een explosieve toename van 95% t.o.v. 2022. Een van de oorzaken is dat CZ en WoCom pas in de loop van 2022 zijn gaan melden. Daarnaast sluiten steeds meer vaste-lasten-partners zich aan om via dit portaal betalingsachterstanden te kunnen melden. Afhankelijk van de hoogte van de betalingsachterstand ontvangen mensen via Onis Welzijn een mail, brief of huisbezoek. Omdat een huisbezoek veruit het meest effectief blijkt, leggen we deze vaker af. Van de 115 adressen waar we vaak meerdere malen hebben aangebeld, hebben we 49% daadwerkelijk bereikt. Het is van belang dat we mensen snel helpen en er geen wachttijden ontstaan, dan mist vroegsignalering zijn doel.

Hulp bij Schulden en Formulieren

Een sprekend voorbeeld

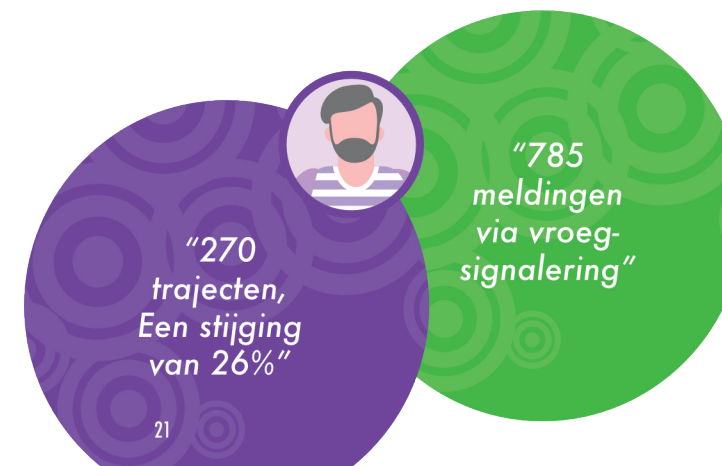
"Op dit adres ben ik al vaker geweest en heb ik aangebeld. De deur bleef tot nu toe steeds dicht. Ook kloppen op de deur en het raam heeft eerder geen succes gehad. Wanneer ik me omdraai om te vertrekken, gaat plotseling de voordeur open en er staat een man, duidelijk net pas wakker die vraagt wat ik kom doen. Er ontstaat een gesprek over de reden dat ik aanbel. Dhr. heeft betalingsachterstanden bij de woningbouwvereniging en bij zijn energieleverancier. Ik leg uit dat de gemeente de wettelijke plicht heeft om mensen die achterstanden beginnen te krijgen bij het betalen van de vaste lasten, actief te benaderen met een aanbod voor ondersteuning. Hulp bij het aanpakken van de achterstanden. Die hulp is gratis.

Na deze uitleg word ik uitgenodigd om binnen te komen en vertelt hij over hoe de achterstanden tot

stand gekomen zijn. Een moeilijke scheiding, ruzie over de voogdij van het kind en kosten van de ex-partner, waarvoor hij financieel de gevolgen draagt. Ik leg hem uit welke stappen hij zelf al kan zetten om de problemen aan te pakken en een uur later stap ik weer op met de afspraak dat we elkaar snel weer zien, om samen aan de slag te gaan met zijn financiën. Behalve dit wordt ook een afspraak gepland met de Sociaal Raadvrouw waarmee dhr. de juridische zaken m.b.t. de scheiding kan bespreken. Hij geeft aan ook in gesprek te willen met maatschappelijk werk en ik heb hem gewezen op het Senzer Ondernemingspunt waarmee hij contact kan opnemen voor advies over hoe verder te gaan met zijn eigen bedrijf.

Drie maanden later heeft dhr. zijn financiële zaken op orde. Achterstanden zijn ingelopen en hij heeft ook ondersteuning op andere vlakken."

"Door gestegen energiekosten en daling van de koopkracht heeft een veel grotere groep dan voorheen moeite met rondkomen."

Preventie

- In samenwerking met het Jongerenwerk is in een aantal klassen van de bovenbouw HAVO/VWO van het Varendonck college de Schuldenescapekoffer gegeven. Er zijn belangrijke lessen in verwerkt over financiële kwetsbaarheid die aansluiten op de belevingswereld en het opleidingsniveau van jongeren.
- We hebben meer bekendheid gegeven aan inwoners en beroepskrachten binnen andere organisaties over wat Schulddienstverlening inhoudt.
- We zijn actief op sociale media.
- We zijn vindbaar via Geldfit.

“Jullie zijn geen hulpverleners, jullie helpen gewoon.”

Hulp bij Formulieren

Hulp bij het begrijpen of invullen van (digitale) formulieren. Vaak betreft dit de meest kwetsbare doelgroepen. Er zijn wekelijks twee inloopsprekuren, één in Asten en één in Someren, waar kundige vrijwilligers met jarenlange ervaring klanten helpen. Hier kunnen mensen terecht voor allerlei vragen, zoals bijvoorbeeld het aanvragen van toeslagen, een participatiewet uitkering, een uitkering bij het UWV, bijzondere bijstand, kwijtschelding gemeentelijke heffingen, voorzieningen vanuit de gemeente en aangifte inkomstenbelasting. Er kwamen **417 vragen** binnen in 2023. De klanten kunnen al jaren lang rekenen op zes trouwe vrijwilligers die goed thuis zijn in de digitale wereld.

De vrijwilligers hebben ook een signaalfunctie; als ze zien dat er meer aan de hand is, dan verwijzen ze door naar Hulp bij Schulden, Sociaal Raadslieden, Maatschappelijk werk of naar de coördinatoren Taal als de indruk bestaat dat lezen en schrijven een probleem is.

Werkplan 2025

We gaan nog meer inzetten op preventie. Naast HAVO/VWO gaan we ook op het VMBO-onderwijs voorlichting geven met de Schuldenescapekoffer. We zijn nog meer zichtbaar op sociale media en lokale kanalen om de vindbaarheid te vergroten. Ook zetten we in op meer voorlichting en training aan diverse doelgroepen, zoals bijvoorbeeld ouderen of anderstaligen. Na de voorbereiding in 2023 hebben we in 2024 met groot succes deelgenomen aan de Landelijke Week van het geld d.m.v. geldlessen op basis- en middelbare scholen. Dit willen we in 2025 groter uitrollen. Daarnaast wordt er samen met een student toegepaste psychologie een bordspel ontwikkeld voor jongeren ter preventie van schulden.

Vluchtelingenwerk biedt twee jaar begeleiding als vluchtelingen in Asten of Someren worden gehuisvest. Denk aan administratieve begeleiding bij huur, inkomen, gezondheidszorg, het starten van de inburgering en scholing. Daarnaast bieden ze brede maatschappelijke begeleiding gericht op het thuis raken in maatschappij en buurt. Statushouders die minder snel leren, komen terecht in de intensieve Z-route, waarbij ze drie jaar lang tien uur per week deelnemen aan collectieve activiteiten. Waar dat kan, wordt er naast inzet van de beroepskracht ook een vrijwilliger gekoppeld aan een persoon of gezin.

Huisvesting en begeleiding

In Asten was de taakstelling 38; met een plussaldo van 18 over 2022 en de huisvesting van 29 personen in 2023 (47 totaal) is de taakstelling ruimschoots behaald. In Someren was de taakstelling 44, ook hieraan is voldaan.

Het totaal aantal mensen wat begeleiding kreeg van vluchtelingenwerk ligt veel hoger, omdat deze begeleiding tot maximaal twee jaar duurt. **50 gezinnen werden begeleid: 82 volwassen statushouders plus 89 kinderen.** Van deze 82 statushouders kwamen er 28 personen in de intensieve Z-route; 14 in Asten en 14 in Someren.

15 gezinnen met in totaal 57 personen konden zelfstandig verder en hebben een afsluitend gesprek gehad, waarin ook op alternatieven wordt gewezen zoals Hulp bij Formulieren.

De impact van de betrokken begeleiding voor de mensen, het vertrouwen, weten waarop men terug kan vallen, de stressvermindering en de ‘plus’ voor de maatschappij zijn eigenlijk onbetaalbaar.

Opvallende zaken

Gezinsherenigingen: het feit dat gezinsherenigingen langer duren door flinke achterstanden bij de IND. Het is een trend te noemen. In twee gevallen duurde dit zeven jaar. Deze onzekerheid levert veel extra stress op, omdat familieleden vaak in precare situaties in het buitenland verblijven. Deze hereniging vergt vaak extra begeleiding die niet terug te zien is in de getallen.

Huisvesting: wanneer statushouders doorstromen naar de gemeente, blijken zij lang niet alle zaken op orde te hebben waarvoor het COA moet zorgdragen. Denk aan

bankrekening, DigiD, tijdige uitschrijving, niet alle documenten bij huisvesting, geen tolk aanwezig. Dit kost veel tijd. De reactie van het COA is dat dit mede komt door personeelstekort bij de noodopvanglocaties.

Toename gezinsmigranten: wanneer 'oud'-statushouders op een later moment trouwen en hun partner naar Nederland willen halen, dienen ze een aanvraag in bij de IND. Wanneer de referent dan nog niet genaturaliseerd is, krijgt de

partner ook het stempel 'asiel'. Zij tellen dan niet mee voor de taakstelling, maar de praktijk leert dat deze personen wel bij ons om hulp vragen. Dit ging in 2023 zeker om vijf personen.

Verblijfspassen aanvragen: ook in 2023 wisten een aantal statushouders ons te vinden, omdat hun verblijfspas na vijf jaar verliep. Zij wilden een verblijfspas bepaalde tijd verlengen of een verblijfspas voor onbepaalde tijd aanvragen. Dit ging om minstens 14 personen.

Vrijwilligers

In 2023 zijn 12 vrijwilligers gekoppeld aan een persoon/gezin. Het blijkt lastig(er) om nieuwe vrijwilligers te werven en ze te behouden. We hebben twee vrijwilligersavonden georganiseerd. Hier zijn twee actieve vrijwilligers uit voortgekomen. Verder hebben zich nog 3 personen aangeboden als vrijwillige tolk. Hier is veel gebruik van gemaakt.

Werkplan 2025

Inzet op werving van nieuwe vrijwilligers. Hiervoor hebben we eind 2023 een nieuwe flyer ontwikkeld samen met collega's van Taal. Ook gaan we een 'kijkweek' organiseren, waarbij potentiële vrijwilligers bij elke taalgroep kunnen aansluiten om een kijkje te nemen.

Opvang Oekraïners

In totaal worden **167 Oekraïners** begeleid vanuit de gemeentelijke opvang; 53 mensen zijn vertrokken en 58 opnieuw gehuisvest. Verblijfslocaties in Asten zijn nog altijd Peelpoort, Busselseweg en Nobis. In Someren Heidehoeve en de Rode Kruis Bungalow. Wekelijks zijn er spreekuren en wordt er Nederlandse les gegeven in zowel Asten als Someren door 4 getrainde vrijwilligers. Hieraan nemen per keer 12 tot 16 mensen deel. Bij de opvang van Oekraïners kunnen we in veel gevallen niet meer spreken van 'tijdelijk'. Veel mensen geven aan hier te willen blijven. Dit brengt

ook weer een ander type vragen met zich mee. Wat kost een auto en hoe moet ik de verzekering regelen? Mensen verliezen werk. Wat is de reden van ontslag en hoe lang heeft iemand gewerkt? Dit om te kunnen doorverwijzen naar leefgeld of UWV. En er ontstaan complicaties omdat mensen lange(re) tijd dicht op elkaar leven. Ook dit vergt maatwerk in het zoeken naar een oplossing. De beroepskracht heeft een breed netwerk aan scholen, kinderopvang, tandartsen, huisartsen, Senzer, gemeenten, belastingdienst, UWV, SVB, beheerders locaties, wijkagenten, Gezins- en Jongerencoaches, GGD en Veilig thuis.

Onis is als partner betrokken bij Leef! Asten en Leef! Someren. Leef! richt zich op het realiseren van voldoende sport- en beweegaanbod voor alle inwoners van jong tot oud.

De beweegactiviteiten van Onis Welzijn zijn met name gericht op mensen die niet zo makkelijk kunnen en durven aansluiten bij een sportclub. We zetten sport en bewegen in als middel om het welzijn van mensen en hun zelfredzaamheid te vergroten. Het langer fit blijven op hogere leeftijd voorkomt veel zorg en draagt bij aan het langer onafhankelijk en zelfstandig kunnen blijven.

Samen bewegen 65+

Bewegen is goed voor lichaam en geest, maar bewegen in een groep, met een kopje koffie na afloop, zorgt voor zoveel meer plezier en fijne contacten. Alle groepen worden begeleid door gediplomeerde beweegdocenten.

- Stoelyoga is een mooi voorbeeld; eigentijds en laagdrempelig. Er zijn weer twee nieuwe groepen van start gegaan, wat het totaal op zeven brengt
- Gymnastiek is omgedoopt tot 'Blijf Fit' om ook de nieuwe ouderen te blijven aanspreken, ook hier zijn twee nieuwe groepen opgestart.
- Ook hebben we diverse dansgroepen

Overig beweegaanbod

- Zaalvoetbal en Boxz vanuit Jongerenwerk
- Zwemles voor (vaak niet-Westerse) vrouwen, het zwembad is dan niet toegankelijk voor mannen
- Fietscursus voor statushouders
- Mindset wandelen

Presentaties

- In Someren zijn 3 presentaties gegeven over ‘(Meer) bewegen in het dagelijkse leven’, met in totaal 75 belangstellenden
- Op locatie Sonnehove zijn door Onis Welzijn op Wereld Alzheimer Dag stoelyogalessen gegeven voor mensen met dementie

Cijfers

- 356 mensen namen deel aan ons beweegaanbod

Werkplan 2025:

Landelijk komt er steeds meer aandacht voor het belang van bewegen. Het bevordert de fysieke en mentale gezondheid. In 2025 blijven we inzetten op bewegen voor kwetsbare groepen. Op basis van vraag en ontwikkelingen wordt het aanbod bewegen verder uitgebreid. Dit geldt ook voor de presentaties in het kader van het project ‘(Meer) bewegen in het dagelijks leven’ in Someren.

Voor de zwemles voor vrouwen zoeken we extra vrijwilligers, zodat de groepen iets groter kunnen worden. Onis draagt bij aan een feestelijke opening van de beweegtuin in het Slievenpark. Deze vindt plaats in voorjaar 2024. Voor de langere termijn onderzoeken we de mogelijkheid om hier een (structurele) beweegactiviteit aan te bieden.

In Asten richt de coördinator Sport & Bewegen van Onis Welzijn zich op de implementatie en coördinatie van de ‘Ketenaanpak valpreventie’.

“Ik ben zó blij met stoelyoga, want na je 80ste gaat je gezondheid hard achteruit. Het fijne is, dat ik zo ook andere mensen leer kennen.”

Deelnemer stoelyoga

De taalactiviteiten omvatten twee onderdelen: aandacht voor laaggeletterdheid en taal aan anderstaligen.

Laaggeletterdheid

Laaggeletterdheid is gericht op het herkennen en vinden van mensen die de Nederlandse taal beheersen, maar slecht of niet kunnen lezen en schrijven.

Dit heeft een grote impact op hun leven. Als je het landelijk gemiddelde omrekent naar de situatie in Asten en Someren, zijn 4.700 mensen laaggeletterd. Onis probeert zoveel mogelijk mensen bewust te maken op het herkennen van deze doelgroep. Hierover geven we regelmatig voorlichting, o.a. tijdens een ontbijtsessie voor werkgevers tijdens de week van lezen en schrijven, bij een bijeenkomst voor huisartsen en tijdens het Sociaal Café. Presentaties werden gegeven bij bijeenkomsten van Lokale Coalitie

Kansrijke Start en aan alle nieuwe vrijwilligers van Onis. Daarnaast maken we ook regelmatig gebruik van de Escapekoffer. Daarmee konden o.a. collega's en vrijwilligers van Schuldienstverlening en Hulp bij Formulieren ervaren hoe het is om moeite te hebben met lezen en schrijven. Spelers lopen vast in taal en merken hoe frustrerend dit kan zijn. Een betekenisvolle ervaring die bijdraagt aan meer begrip. Ook is er aandacht voor digitale laaggeletterdheid, zoals het inloopspreekuur Digitaal KompAS i.s.m. onze Vrijwilligerscentrale.

Taalgroepen

Onze taalgroepen richten zich met name op mensen die niet van oorsprong de Nederlandse taal beheersen. Bijvoorbeeld arbeidsmigranten, Oekraïners, statushouders en overige anders-taligen. Onder verantwoordelijkheid van een beroepskracht worden deze lessen veelal gegeven door maar liefst 23 getrainde vrijwilligers. Leuk om te vermelden is dat twee van de zes nieuwe vrijwilligers zelf Nederlands als tweede taal hebben.

Succesvolle groepen die in 2023 zijn voortgezet

- Drie taalgroepen
- Vrouwenleesgroep
- Multiculturele vrouwengroep
- Digitaal KompAS Asten

Nieuw opgezet zijn

- Digitaal KompAS Someren (i.s.m. Vrijwilligerscentrale)
- Taalcafé Asten
- Taalgroep arbeidsmigranten
- Cursus budgetteren
- Uitgebreider aanbod participatietraining voor statushouders. Aan het einde hiervan ontvangen deelnemers de Participatieverklaring (PVT)
- 4x is een individuele taalmatch gemaakt, omdat de omstandigheden hierom vroegen

Cijfers

178 personen namen deel aan een vorm van taalondersteuning

Werkplan 2025

Bestaande groepen voortzetten, participatieactiviteiten uitbreiden i.s.m. de Vrijwilligerscentrale, professionaliseren vrijwilligers, pilot taalspreekuur in Someren tegelijk met spreekuur Hulp bij Formulieren, meer werkbezoeken t.b.v. laaggeletterdheid, open inloopweek bij de taalgroepen voor geïnteresseerden om zo ook mogelijk vrijwilligers te werven. De taalvragen van Oekraïners komen voortaan terecht bij het Taalpunt, i.s.m. coördinator Oekraïners.

“Het geeft me elke keer weer energie”,

Vrijwilliger taalgroep

We organiseren cursussen breed door onze organisatie heen. De voorbeelden daarvan zie je elders in dit jaarverslag. Denk aan taalgroepen, beweeggroepen of assertiviteitstrainingen.

Een aantal van deze cursussen is niet zozeer een doel op zich, maar een middel om mensen met elkaar in contact te brengen, te werken aan hun vaardigheden en daarmee een positieve bijdrage te leveren aan hun welzijn. Het ontmoeten van elkaar geeft plezier en verbondenheid, je hoort er(gens) bij. En dat is voor veel van onze deelnemers niet zomaar vanzelfsprekend.

Cursussen ‘divers’

- Webinar vrijwilligersverzekering 20 deelnemers
- Workshop vacatureteksten schrijven 8 deelnemers
- Senioren en veiligheid, 6 bijeenkomsten met in totaal 135 deelnemers
- Cursus filosofie 29 deelnemers
- Groep rouw en verlies 10 deelnemers
- Koken voor mannen 55+ (beginnerscursus) 8 deelnemers

In totaal 210 deelnemers aan diverse cursussen

We zien dat het aantal mantelzorgers toeneemt. Mensen worden ouder, de inzet is zo lang mogelijk thuis blijven wonen, het netwerk wordt kleiner en er is minder zorg beschikbaar door o.a. personeelstekort.

Het ondersteunen van een ouder, kind of naaste met een beperking of chronische aandoening, is geen keuze. Dit is een groot verschil met vrijwilligerswerk. **In tegenstelling tot vroeger gaat het vaker om werkende mantelzorgers, waardoor snel knelpunten en overbelasting ontstaan.** Steunpunt Mantelzorg zet in op de (h)erkenning van de mantelzorgers en biedt advies, informatie, cursussen, ondersteuning, een luisterend oor, denkt mee of verwijst door.

Wat hebben we gedaan

- 880 geregistreerde mantelzorgers
- 3x een 'Nieuwsbrief Mantelzorg' verstuurd naar klanten en professionals
- 22 gesprekken met mantelzorgers; een luisterend oor, informatief en zo nodig de weg wijzen naar ondersteuning of doorverwijzing naar een casemanager
- Netwerkversterking; meedenken in wat familie, vrienden of burens kunnen bijdragen om taken voor een overbelaste mantelzorgers te verlichten
- 13 deelnemers aan de cursus 'Omgaan met dementie' voor mantelzorgers
- **147 bezoekers aan de theatershow 'Zeikwif in mantelzorgland'**, in het kader van de Dag van de Mantelzorg en in samenwerking met de werkgroep Mantelzorg
- Voorlichting tijdens bijeenkomst 'Dementievriendelijke gemeente'
- Mindfulnesswandeling voor mantelzorgers
- Onder de aandacht brengen van het Mantelzorgcompliment, uitgereikt door de gemeente

Werkplan 2025

We zien een trend dat de mantelzorgvragen toenemen in aantal en zwaarte. Zorgvragers wonen vaker nog thuis, de samenleving wordt complexer en we zien meer mensen die uitvallen door psychische problemen. Meer mantelzorgers wordt gevraagd te ondersteunen bij opname in het verpleeghuis. Overbelasting dreigt. Speerpunten zijn de toename van zowel werkende als jonge mantelzorgers en mantelzorgers voor mensen met parkinson(isme).

"Ik zorg al jaren voor mijn broer die het niet zelf redt. Hij heeft veel last van depressies en doet een groot beroep op me. Ik doe dit omdat het mijn broer is. Ik realiseer me nu dat ik mantelzorgers ben."

Het Maatschappelijk werk in Someren biedt een blijvende meerwaarde binnen ons welzijnswerk. Er zijn korte lijntjes en ze kunnen snel schakelen, zowel van lichtere naar zwaardere inzet als andersom. Huisartsen, praktijkondersteuners, woningbouw, gemeenten, maar ook mensen zelf weten ons goed te vinden. Mensen geven terug dat er veel positiviteit uitgaat van onze maatschappelijk werkers. De Sociaal Raadsvrouw van Onis biedt advies bij juridische vragen.

Een vraag wordt opgepakt, maar niet langer dan nodig, we normaliseren waar dat kan. Echter, door de grote vraag ziet het maatschappelijk werk zich gedwongen een wachtlijst te hanteren. Dit ervaren wij als een ongewenste ontwikkeling, omdat tijdige ondersteuning erger kan voorkomen.

Bovendien dulden zaken waarbij Veilig Thuis betrokken is geen uitstel. Ze collectivieren waar dat kan, zoals bijv. de assertiviteitstraining, maar de meeste vragen lenen zich niet voor groepsgewijze aanpak.

Uitgezette acties

De assertiviteitstraining is goed verlopen en gaan we vaker geven. Ook het scheidingsloket verloopt goed, dit is in samenwerking met Gezins- en Jongerencoaches en het juridisch loket. Maatschappelijk werk is onderdeel van het meldpunt zorgwekkend gedrag. In overleg met de gemeente maken we incidenteel gebruik van de tolktelefoon. Maatschappelijk werk heeft een echtscheidingsconferentie mee opgezet, die in maart 2024 plaatsvindt.

Werkplan 2025

Speerpunt is het wegwerken van de wachtlijst. Assertiviteitstrainingen worden voortgezet.

Cijfers

165 klanten zijn geholpen door maatschappelijk werk
45 vragen kwamen binnen bij Sociale Raadslieden

"Jullie helpen met een lach, het hoeft niet altijd zwaar te zijn"

Onis Welzijn Someren
Laan ten Roode 71a
5711 GB Someren
(0493) 44 12 34

Onis Welzijn Asten
Kerkstraat 10
5721 GV Asten
(0493) 44 12 34

www.oniswelzijn.nl